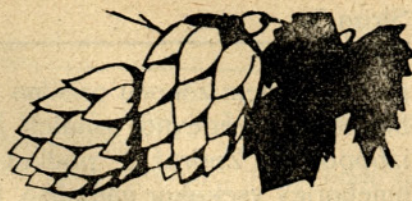

Slovenski hmeljar

Prvi strokovni list za hmeljarstvo * Glasilo
Hmeljarske zadruge, r. z. z. o. z. * Izhaja
redno vsak drugi petek * Naročnina letno
20 din, za inozemstvo 40 din, posamezna
številka stane 2 din * Uredništvo in uprava:
Celje, Cankarjeva ulica 4 — Telefon št. 196

Leto X.

Celje, 14. aprila 1939

Štev. 8

K osnutku zakona o hmelju

Ponovno in ponovno smo hmeljarji na raznih zborovanjih zahtevali zakon, ki naj bi vendar že enkrat uredil vsa hmeljarska vprašanja. Pošiljali smo tozadevne resolucije na vse strani in končno je bil po nalogu kralj. banske uprave le izdelan vsaj osnutek hmeljarskega zakona. O osnutku do sedaj nismo podrobneje poročali, ker smo čakali, da bo iz osnutka izdelan dokončni predlog. Nekaterim pa očitno ne gre v račun, da bi tudi pri nas v hmeljarstvu zavladala red in zakonitost. Pa so začeli tako gonjo proti novemu zakonu, da je res potrebno, da nalijemo hmeljarjem tozadevno čistega vina.

Osnutek hmeljarskega zakona predvideva racioniranje in ustaljenje površine hmeljskih nasadov, samopomoč hmeljarjev, ureditev vnovčenja in obvezno znamkovanje hmelja.

Po uveljavljanju hmeljarskega zakona bi vsak hmeljar prijavil na pristojni občini površino svojih hmeljskih nasadov in poslej brez posebnega dovoljenja ne bi smel nihče več saditi hmelja. Torej vsak, pa naj bo to kmet, obrtnik, trgovec ali kar hoče, bi svoje sedanje nasade obdržal in nikomur ne bo treba nič krčiti. Za obnovitev svojih sedanjih nasadov, ki bodo ostareli, bi vsak hmeljar, torej tudi obrtnik, trgovec, gostilničar, uradnik itd. dobil brez vsake zapreke potrebno dovoljenje še leto prej, preden bi starega izkrčil. Če pa se bo izkazalo, da bi bilo koristno, bi kmetijski minister odredil na predlog Banovinske hmeljske komisije, da se površina nasadov za 100, 200 ali več hektarjev poveča. V tem primeru bi vsak lahko vložil prošnjo, da lahko še nekaj hmelja dosadi. Razumljivo je, da bi bile vse prošnje za obnovitev ostarelih nasadov in saditev hmelja na novo kolka proste. Pri izdaji dovoljenja za širjenje površine nasadov naj bi imeli prednost tisti, ki ga imajo razmeroma še malo, ki so v strnjenih hmeljskih

okoliših in katerim je glavni dohodek hmeljarstvo. Pripomnimo, da je bil prvotni osnutek tozadevno že nekoliko popravljen — saj osnutek je zato, da se popravlja in izpopolnjuje — ker te določbe niso bile dovolj jasne.

Po uveljavljanju zakona bi naj tudi vsak ob svojem hmeljišču postavil napisno desko s svojim naslovom in številom sadežev. Razumljivo je, da naj bodo te deske po enotnem vzorcu, vendar tako enostavne, da jo lahko vsak sam napravi in napiše.

Osnutek zakona predvideva dalje prisilno združenje hmeljarjev, in sicer v zadrugi. Ker pa

HMELJARJI!

Vsak kmetovalec in še prav posebno hmeljar mora vedeti, da je najcenejše tisto gnojilo, ki prinese največ koristi, a to je

ČILSKI SOLITER

najboljše dušičnato gnojilo, ki se trosi spomladi za gnojenje vseh kulturnih rastlin, posebno dobro pa deluje pri hmelju.

Okoli vsake korenike hmelja je treba potrositi po 1 žlico čilskega solitra takoj, ko hmelj odžene iz zemlje. Drugi enaki obrok je treba dati h koncu maja in morebiti tretji, če je to potrebno, h koncu junija ali v začetku julija.

Torej s porabo le male količine tega gnojila dosežemo obilen uspeh.

Nova pošiljka čilskega solitra je prispela dne 15. marca t. l. naravnost iz Chile na Sušak, in to v navadni in granulirani obliki.

Čilski soliter prvovrstne kakovosti se dobi po ugodni ceni pri Kmetijski družbi v Celju in Mariboru, v trgovini J. Krašovic in I. Vizovišek v Žalcu ter M. Krašovic v Braslovčah.

Vagonske pošiljke in vsa potrebna navodila pa razpošilja I. Cerinič, Karlovac.

po združnem zakonu prisilna zadruga ni mogoča, bo treba tozadevno osnutek izpremeniti oziroma izpopolniti. Zdržna podlaga je za združenje hmeljarjev vsekakor najboljša. Kot prispevek združenju predvideva osnutek 1 % vsakoletnega izkupička; če si torej majhen hmeljar in dobiš za hmelj le tisoč dinarjev, bi odrajtal združenju enega kovača. Osnutek predvideva zvišanje prispevka od 1 na 2 %, kar pa bi naj odpadlo; seveda se prispevek v zakonu lahko zniža tudi še pod 1 %. Ti prispevki naj bi služili do gotove meje ali pa lahko tudi izključno za regulacijo hmeljskih cen in propagando. Saj vemo, kako potrebno bi bilo tedaj, če nam ceno neopravičeno pritiskajo k tlom, da imamo potrebna sredstva in jo sami nekoliko nategnemo! Prav tako je za propagando v inozemstvu treba storiti več kakor doslej, zato pa so potrebna sredstva.

Glede vnovčenja predvideva osnutek zakona posebno dovoljenje za trgovanje s hmeljem in predpisuje tudi pogoje za doseg takega dovoljenja. Prav tako predvideva tudi kontrolo nakupovalcev in podrobne predpise za vnovčevanje hmelja, ki naj bi jih izdal ban.

V osnutku je tudi predvidena prepoved kupovanja hmelja na vzorce. Na ta način bi se naj preprečilo ponujanje, ki vedno kvari ceno in proti kateremu smo se že toliko borili, postavljali posebne straže in pošiljali deputacije na vse strani, da naj se prepove. Da pa se omogoči vnovčenje hmelja tudi bolj oddaljenim, h katerim kupca ni na dom, predvideva osnutek zakona vzorčni sejm pod nadzorstvom združenja hmeljarjev ali, kar bi morda bilo še bolje, javne oblasti, kjer bo lahko vsak sam ali po svojem pooblaščenem zastopniku nudil in prodal svoj hmelj.

Kar tiče znamkovanja, ni bistvenih razlik od sedanjega, le da bi ves hmelj moral biti oznamkovan. Tudi znamke so v osnutku predvidene iste, kakor so bile doslej. Pač pa bi poslovni red oznamkovalne komisije moral urediti še nekatere podrobnosti, tako da bo vsaka zloraba še bolj izključena kakor doslej in da bo oznamkovanje hmelja mogoče v vsakem slučaju; to pa je lahko izvedljivo, če je znamkovanje obvezno.

Osnutek predvideva tudi kazenske odredbe za razne prekrške — saj to mora vsak zakon, ker bi se ga sicer nihče ne držal — in sicer globo do 50.000 đin ali eno leto zavora. Tudi tu bi bile še potrebne izpremembe, in sicer tako, da se za manjši ali večji prekršek tudi določi manjša ali večja kazen.

Dalje so predvidene še zaključne odredbe, ki jih mora imeti vsak zakon.

V osnutku zakona je predvideno obvezno združenje kot zastopstvo hmeljarjev, združenje oz. gremij ali Trgovska zbornica kot zastopstvo trgovcev in Banovinska hmeljska komisija kot vrhovna in skupna ustanova hmeljarjev in trgovcev. Predlogi obeh zastopstev in skupne komisije bi naj bili merodajni za vsa oblastva pri izvrševanju zakona o hmelju. Končno je predviden še hmeljarski nadzornik z nalogo, da skrbi za izvrševanje zakona ter pospeševanje pridelovanja in vnovčenja hmelja.

Tak je torej osnutek zakona o hmelju, ki naj bi ugodil starim zahtevam hmeljarjev in uredil vsa pereča vprašanja našega hmeljarstva. Nismo objavili osnutka dobesedno, temveč ga raje obrazložili, da bo vsakomur jasno, zakaj gre. Omenili smo že in ponovno poudarjamo, da osnutek še ni zakon in niti še ne predlog zakona. Če pa hočemo dobiti zakon, moramo imeti najprej temeljni osnutek, ki ga potem izpopolnimo in po potrebi spremenimo tako, da bo res v vsestransko korist našemu hmeljarstvu. Zato je tudi kralj. banska uprava predložila osnutek v izjavo vsem činičeljem, ki pridejo v poštev, da izrazijo o njem svoje mnenje ter predlagajo spremembe, ki se jim zde potrebne. Stvarna razprava o osnutku vsakega zakona je namreč nujno potrebna in tudi koristna.

H koncu moramo še ugotoviti, da nekaterim iz enega ali drugega razloga — prav gotovo pa ne iz interesov našega hmeljarstva in še manj hmeljarjev — zakon, ki naj bi prinesel v hmeljarstvo tudi pri nas red in zakonitost, nikakor ne gre v račun. Zato se niso spustili v stvarno razpravo o osnutku ter predlagali pametnih ter umestnih izprememb in izpopolnitev, temveč pričeli proti njem popolnoma nestvarno gonjo, ki jo jim mora zameriti vsak pošten človek, pa če že ve kaj o njem in je v kaki zvezi z našim hmeljarstvom ali ne. In prav ta gonja, hmeljarji, najbolje dokazuje, kako potreben nam je zakon, ki naj bi končno uredil razmere v hmeljarstvu tudi pri nas in nam nudil vsaj deloma podobno zaščito kakor jo uživajo drugi stanovi. Pogrešno je misliti, da se bo kdo drug boril za naše interese. O ne, vsak se bori za svoje, pa četudi v našo škodo. Za naše koristi pa se moramo boriti sami, in to odločno in vztrajno kot res zavedni hmeljarji. Zato pa bomo tudi odločno vztrajali na naši zahtevi po hmeljarskem zakonu! Za stvarno razpravo o osnutku zakona bomo vedno dovzetni in jo tudi upoštevali, nestvarno gonjo pa odločno odklanjamo in obsojamo.

Za dober hlevski gnoj

(Dalje.)

Gnoj ne sme nikdar ostati dolgo v hlevu. Čim prej pride na gnojišče, tem bolje zanj. Zato ga redno iznosimo ali izvozimo vsakokrat, kadar krmimo in ga izkidamo izpod živine. Pustiti izpod živine izkidani gnoj čez noč ali čez dan na kupu v hlevu, da se ga nabere in ga potem enkrat na dan spravimo na gnojišče, to je škodljivo za gnoj in za živino ter moramo to slabo razvado, ker drugega to pač ni, na vsak način opustiti. Prazen je izgovor, da ni vedno časa, kajti če imamo čas izkidati gnoj izpod živine, ga prav gotovo lahko spravimo takoj tudi na gnojišče, ker se s tem preklicano malo več zamudimo.

Zelo važno je nadalje, kako potem ravnamo z gnojem na gnojišču. Najslabše je, in to se prav često dogaja, če gnoj iztresemo enostavno na gnojišče in ga tako pustimo na kupčkih, da lahko vsak čas preštejemo, koliko samokolnic ali nosil smo ga spravili tja. Tudi ne smemo razprostrti gnoja po celem gnojišču, ker v tem primeru kup vse prepočasi raste in se gnoj preveč izsuši. Pravilno začnemo nalagati gnoj samo na del, največ eno četrtino gnojišča. V našem primeru, ki smo ga zadnjič navedli pri razmotrivanju o napravi zasilnih gnojišč, imamo 9 m dolgo in 3 m široko, torej 27 m² prostorno gnojišče. Tu začnemo skladati gnoj po celi širini (3 m) gnojišča, v dolžino pa največ 2 m. Vsakokrat, ko ga izvozimo ali iznosimo iz hleva, ga takoj enakomerno razprostrimo po določenem prostoru. Ko je kup 2 do 3 m visok — zadnji čas bomo morda morali že prisloniti desko, da bomo mogli gnoj nositi ali voziti na vrh — ga dobro stlačimo in potem, če le mogoče, pokrijemo z debelo plastjo ilovice in ga tudi ob straneh obmečemo z njo; če pa to ni mogoče, ga vsaj na vrhu in ob straneh dobro pokrijemo s smrečjem, da je bolje zasenčen in ga tudi kokoši ne razbrskajo. Nato prepustimo ta kup zorenju in začnemo tik njega novega v isti izmeri. Paziti pa moramo tudi, da se gnojnica vedno gladko odteka iz gnojne v gnojnično jamo, da ne zastaja v gnojni jami in ne izluži spodnjih plasti gnoja v kupu.

(Konec prihodnjic.)

Napačno je

1. Če pri obrezovanju hmelja ne paziš dovolj, kako obrežeš.
2. Če pustiš obrezline kar ležati vse križem po hmeljišču.
3. Če rastlini, ki je slabo prezimila, ne poskrbiš za dovolj izdatno in pravilno prehrano.

4. Če še vedno ne veš, kako in s čim boš škropil proti boleznim in škodljivcem.

5. Če se zanašaš samo na druge, da se bodo borili za tvoje koristi.

Pravilno je

1. Da skrbno obrežeš vsako koreniko posebej, kakor zahteva, da pri tem tudi izrežeš do živega vsako morebitno rano ali gnilobo in uničiš zalego škodljivcev, ki se morda nahaja tamkaj.

2. Da vse obrezline skrbno zbereš in takoj sežgeš ter s tem uničiš tudi zalego škodljivcev. To je važno zlasti letos, ko je hmelj ponekod precej črviv.

3. Da oslabele rastline izdatno založiš z dobro preležanim hlevskim gnojem, če nisi gnojil že jeseni, ali pa z umetnimi gnojili. Nikar pa ne šari preveč samo z dušikom, ker boš sicer težko prodajal. Rastlina potrebuje vsestransko gnojenje ter enostransko često več škoduje kakor pa koristi. Zato pa se sedaj spomladi najbolje obnese mešano umetno gnojilo KAS 8:4:8, ki ga zadržnikom dobavlja po ugodni ceni Hmeljarska zadruga.

4. Da si pravočasno preskrbiš dobro škropilnico in polagoma tudi že škropivo. Za prvo zaščitno škropljenje proti peronospori bo kmalu čas in tedaj bi morali škropiti prav vsi, da bo pozneje treba manj.

5. Da se za svoje hmeljarske koristi odločno postaviš tudi sam kot cel mož, kajti vsak drug stan se bori predvsem za svoje lastne interese, pa četudi v tvojo škodo.

Hmeljarska poročila

Savinjska dolina: Obrezovanje hmelja je v polnem teku in gre pri ugodnem vremenu dobro od rok. Rastlina je v splošnem dobro prezimila, vendar je sem ter tja nekoliko oslabela in tudi hmeljskega črva je opaziti v nekaterih legah v večji meri. Vreme je prav lepo in tudi toplo, vendar bi bil potreben izdatnejši dež, ker je zemlja že močno izsušena; zimska vlaga je bila namreč zelo pičila.

Vojvodina: Obrezovanje hmelja je v teku in hitro napreduje. Vreme je prav lepo, vendar bi bila že nujno potrebna izdatnejša vlaga.

Nemčija: Zaradi dolgotrajnega hladnega vremena so spomladanska dela v hmeljskih nasadih zelo zakasnila in se šele sedaj po praznikih začela v polnem obsegu. — Tržišče je mirno, cene so ostale sicer nespremenjene, vendar so le nominalne. Celokupni pridelek lanskega žateškega pridelka cenijo na 77.800 stofov proti 89.443 predlani.

Francija: Spomladanska dela v hmeljiščih so po praznikih polagoma pričela. — Na tržišču je povpraševanje nadalje živahno in so se tudi cene še učvrstile; za lanski alzaški hmelj se plačuje že do 35 din, za Nord pa do 21 din za kg.

Poljska: Pomladanska dela v hmeljskih nasadih polagoma pričenjajo, vendar so zaradi zapoznele zime letos precej zakasnila.

Belgija: Tržišče je nadalje mirno in cene nespremenjene ter čvrste.

Anglija: Zaradi dolgotrajne zime s spomladanskimi deli v hmeljiščih doslej ni bilo mogoče pričeti ter bo verjetno vegetacija letos precej zakasnila.

Amerika: Tržišče je nadalje mirno, vendar se cene drže in domači pridelek notira lanski 25–27 din in predlanski 12–16 din, že zacarinjen inozemski pa lanski 58–84 din za kg; nekaj zanimanja je tudi že za letošnji domači pridelek v predprodaji in je prišlo tudi že do več zaključkov po 18–21 din za kg.

Za dobro voljo

Dobro se je odrezal.

Tone: »Kakšna je razlika med vrabcem in lastovko?«

Tine: »O, zelo velika! Lastovka je gosposka in po tuje vsako jesen na topli jug, vrabec pa je revež in mora ostati doma!«

Hranilnica Dravske banovine Celje — Ljubljana — Maribor

Pupilarno varen zavod.

Obrestovanje najugodnejše.

**Za vloge in obresti jamči Dravska banovina
z vsem premoženjem in vso davčno močjo.**

Hmeljski rastlini damo polovico
potrebne količine

KALIJA

sedaj spomladi po obrezovanju.

**Hmelj je izrazita kalijeve
rastlina.**

Na 1000 rastlin trosimo 40 kg, ali
120 kg po enem aru, oziroma
200 kg na en hektar

40 - 42 %ne KALIJEVE SOLI
ali še boljše

48 - 52 % ŽVEPLENO KISLEGA
KALIJA

Če pa v jeseni nismo gnojili
s kalijem, pa moramo dati
še enkrat toliko.

Če hmeljsko rastlino založimo
dovoljno s kalijem, dobimo obil-
nejše in tudi glede kakovosti čim
najboljše pridelke.

Opozarjamo vse hmeljarje in
kmetovalce sploh na važnost

GNOJENJA!

Na razpolago imamo sledeče vrste gnojil:

**RUĐINSKI SUPERFOSFAT 16% in 18%
KOSTNI SUPERFOSFAT KMF 18/19%
FOSFATNO ŽLINDRO 6/10/18%**

razen teh dobavljamo:

**MEŠANA GNOJILA, ZLASTI KAS
KOSTNO IN APNENČEVO MOKO**

nadalje imamo stalno na zalogi:

**KALIJEVO SOL 40% ZA GNOJENJE
ČILSKI SOLITER 16% ZA GNOJENJE**

Vsa navedena gnojila prodajamo
po najnižjih dnevnih cenah

Vprašanja in naročila na:

TOVARNO KEMIČNIH IZDELKOV V HRASTNIKU D. D.

ali njeno podružnico v Celju

Sprejema
hranilne vloge in
jih obrestuje
najbolje. Denar
je pri njej naložen
popolnoma varno.
Za hranilne vloge
jamči poleg re-
zerv in hiš nad
4000 članov - po-
sestnikov
z vsem svojim
premoženjem

Ljudska posojilnica v Celju

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

v novi, lastni palači na voglu

Kralja Petra ceste in Vodnikove ulice

Uporaba čilskega solitra

Splošna navodila:

Čilski soliter je umetno gnojilo, ki vsebuje okoli 16% dušika kot rastlinsko hranjivo. Glavne lastnosti tega hranjiva so: Je popolnoma raztopljivo v vodi ter vsebuje dušik v taki obliki (kot nitrat) v katerih ga rastline lahko takoj izrabljajo, čim se je to gnojilo raztopilo v zemeljski vlagi.

Rastline (semena) potrebujejo za svoj popoln razvitek neobhodno dušičnato hranjivo. Ker pa se zaloga tega hranljivega sredstva v zemljski skorji kmalu izrabi in ker se nahaja mnogokrat v zelo nezadostnih množinah v razmerju z drugimi hranljivimi sredstvi (fosforna kislina, kalij in apno — zakon o minimumu) je vsekakor potrebno, ako hočemo doseči največje donose, da gnojimo z dušičnatim gnojilom in to s čilskim solitrom.

Pri uporabi čilskega solitra velja sledeče glavno pravilo: To gnojilo se zgodaj spomladi potrosi, čim so se posetve prikazale in ko rastlinice v svoji prvi periodi svojega razvoja najbolj potrebujejo dušičnato hranjivo.

Čilski soliter je pakovan v vrečah po 50 kg. Pred uporabo — v slučaju, da so se napravile v vreči manjše kepe — iste lahko zdrobimo z roko ali s kakim drugim predmetom. Trosenje čilskega solitra se vrši potem navadnih škropilnih naprav (strojev) ali pa z roko, slično kot pri posetvi pšenice. Delo s čilskim solitrom ne ogroža nikakor delavca in se tudi pri trosenju ne kadi.

Čilski soliter se lahko meša z fosfornim ali kalij - vsebujočim umetnim gnojilom, to je najboljša in najbolj koristna mešanica za uporabo spomladi.

Lahko ga tudi trosim s kombiniranimi sejalnimi stroji, ne da bi to škodljivo vplivalo na kaljivost semen. Kadar se trosi preko usevov ne smejo biti rastline mokre od rose ali dežja.

Uporaba pri posameznih posetvah. Vsak poljedelec bo čilski soliter pravilno uporabljal, če se bo držal sledečih navodil:

Pri ozimnih žitih: Koncem februarja ali začetkom marca se potrosi na katastralno jutro 40 — 60 kg čilskega solitra z roko ali s strojem preko posevov. Posetve je treba valjati ali zabraniti kot je pač zemlja tamkaj ustvarjena. One posevke, ki so trpeli od slane je treba po gnojenju zavaljati in po 10 dneh pobraniti.

Pri ovsu, ječmenu in poletni pšenici: Najkasneje 10 dni po vsajenju posevkov se iste gnoje z isto množino čilskega solitra in na isti način kot predhodno omenjeno.

Ako razpolagamo z kombiniranim sejalnim strojem, je najbolje dati čilski soliter k sami setvi (za poletna žita) v tem slučaju se lahko meša s superfosfatom in kalijevo soljo. Pri posipanju gnojila s sejalnim strojem v vrste lahko manjše množine uporabljamo.

Koruza: Čim so se prikazale rastline se potrosi zraven vrst 60 — 80 kg na katastralno jutro. Pri tem moramo paziti, da ne pade gnojilo med liste in steblo, ker ga zažge. Po trosenju se zabrana ali pa okopa. Pri kasnejših posetvah se priporoča trosenje solitra preko cele površine takoj po sejanju in nato zabrana.

Za sladkorno in krmilno peso: Tukaj uporabljamo 50 — 70 kg solitra na katastralno jutro, ki ga trosimo na dva obroka in sicer: Prvi obrok potrosimo tedaj, ko so se prikazale rastlinice in to zraven vrst; nato se nalahko okopa. Drugi obrok potrosimo tedaj, ko smo rastline razsadili. Posipanje solitra v vrste za sladkorno peso se vrši najbolje s pomočjo lahkega ročnega razsipača. Ako tega nimamo pa z roko. Če pa imamo na razpolago sejalni stroj je priporočljivo trositi prvi obrok takoj pri setvi (pomešan z drugimi umetnimi gnojili) drugi obrok pa trosimo po razsaditvi posameznih rastlin.

Krompir: Čim so se prikazale mlade rastline potrosimo z roko zraven vrst 50 — 70 kg čilskega solitra na katastralno jutro, nato se nalahko okopa, da pomešamo gnojilo z zemljo. Pri manjši površini n. pr. domačem vrtu, ga trosimo okoli posejanega krompirja.

Vinogradi: Takoj po odkrivanju potrosimo okoli trsa v jarek, ki je pri odkrivanju nastal, pest čilskega solitra na en trs. Pri tej priliki lahko primešamo tudi druga gnojila. Na strmih legah potrosimo samo nad trsom. Pri mladih nasadih dajemo čilski soliter v dveh obrokih. Prvi obrok po možnosti zgodaj spomladi, drugi pa mesec kasneje. Umetno gnojilo mešamo v zemljo s pomočjo grabelj.

Hmelj: Vsak hmeljar, ki hoče doseči dober in bogat donos mora gnojiti svoj hmelj s čilskim solitrom, kot to delajo hmeljarji v vseh naprednih državah. Ker čilski soliter takoj učinkuje in rastlini takoj da zadosti hrane, se hmelj gnoji na sledeči način: Takoj ko se pokažejo mladi hmeljski poganjki, potrosimo okoli vsakega trsa 20 — 30 grm. (eno pest) čilskega solitra. Nato gnojilo zagrebemo. Drugi obrok gnojenja dajamo koncem maja in event. tretji obrok v drugi polovici junija ali začetkom julija.

Lan: Pred setvijo potrosimo 40-60 kg na katastralno jutro na široko preko vse posejane površine.

Konoplja: Tudi tukaj potrosimo že pred setvijo 60-80 kg čilskega solitra na katastralno jutro.

Travniki: Ko se pri travah pojavlja zgodaj spomladi nova rast, potrosimo na katastralno jutro 50 kg čilskega solitra in nato zabranimo. Po prvi košnji damo še enkrat 30 kg solitra.

Sadno drevje: Spomladi potrosimo pod krono ne preblizu debla 200 — 300 grm. (pest) čilskega solitra. Po možnosti ga podkopljemo.

Zelenjava: Izmed vseh gnojil za zelenjavo je za hlevskim gnojem najvažnejše gnojilo čilski soliter.

Na en ar (100 m²) damo 3-4 kg čilskega solitra in to na dva obroka. Prvi obrok potrosimo enakomerno po gredicah takoj, ko smo iste pripravili. Nato pograbljammo in sedaj lahko posejemo ali posadimo. Drugo polovico gnojila potrosimo 3-4 tedne kasneje po vrstah, ali med vrstami ali pa okoli sadik. Po trosenju okopamo in polivamo rastline. Ako razpolagamo z dovoljno množino vode, potem polijemo zelenjavo z razstopino čilskega solitra v vodi. Na ročko damo pest čilskega solitra. V teku 4-5 tednov ko je seme vzkliko ali ko so se sadike prijele, se poliva sočivje vsak teden enkrat z razstopino čilskega solitra z vodo. Polivamo tla in ne rastline, uporabljamo pa za to zalivalke brez razpršilnika. Lahko zalivamo z raztopino čilskega solitra tudi preko rastlin, vendar z bolj razredčeno razstopino cca 1 — 2%. N. pr.: Razstopimo na 100 litrov vode 1 kg čilskega solitra ter s tem polivamo površino od 100 m² kar preko rastlin. Nato pa polijemo zelenjavo še s čisto vodo. Ta razstopina povzroča zelo hiter razvoj rastline posebno salate. To polivanje naj se vrši 4 tedne vsak teden enkrat.

Cvetlice: Na 1 liter vode vzamemo 2 gr solitra (prilčno slabo pest) na kanto vode. Poleti poškopimo vsakih 14 dni okoli cvetlic z 2% razstopino.

Proti predenici v detelji. Predno je seme te skraino škodljive parazitne rastline zrelo, polijemo napadena mesta z ročko ali pa z peronospora škropilnico z razstopino 12 kg čilskega solitra v 100 litrih vode.

Kako deluje čilski soliter. Čilski soliter se razstopi po trosenju v zemeljski vlagi popolnoma ter se enakomerno porazdeli v zemeljski skorji. Radi te lastnosti pride to gnojilo v večji množini in hitreje v dotiko z koreninami, hrani mlade rastline ter povzroča, da se iste bolje in globlje razvijejo. Učinek čilskega solitra se pokaže radi tega že v nekaj dneh po uporabi. Rastline se razvijejo bujno in dobijo temnozeleno barvo.

Normalni razvoj rastline. Pri čilskem solitru ni potrebno, da se pretvori v zemlji (nitrificira) kajti le ta vsebuje soliter

v taki obliki, ki ga rastline lahko izrabljajo. Ako uporabljamo čilski soliter pravočasno ne bodo posetve gladovale v tem času (spomladi) ko najbolj nujno rabijo dušičnato hrano, da se normalno razvijejo.

Pomoč za popraviljanje in rešitev posevkov. Čilski soliter je edino gnojilo, ki se more uporabljati kot navršno gnojilo pri raztočnih rastlinah; služi kot hitra pomoč rastlinam, ki so trpele od pozebov, toče ali škodljivcev. Tako se čilski soliter potrosi spomladi, ako je žito slabo prezimilo. Tudi sladkorna pesa se bolj razvije, ter bolhe in hrošči ne morejo tako škodovati. Od toče prizadeti vinogradi ter hmelj lahko s čilskim solitrom ojačamo ter odvrčamo slabe posledice za prihodnje leto.

Borba proti suši. Čilski soliter se v zemlji ne druží z nobenimi drugimi snovmi temveč ostane raztopljen v zemeljski vlagi. Na ta način učinkuje to umetno gnojilo na globok razvoj korenin ter hrani rastline iz vseh zemeljskih plasti v katere pridejo korenine. Dobro in globoko ukoreninjene rastline so seveda bolj odporne proti suši. V času suše, izstopi čilski soliter iz zemeljske vlage iz spodnjih plasti ter služi rastlini za hrano tedaj, kadar jo le ta v gornjih plasteh ne more več najti. S poizkusi in znanstvenimi raziskovanji se je dognalo, da se to gnojilo na težkih in srednje težkih plasteh ne izpere iz gornje zemeljske skorje v spodnje zemeljske plasti.

Zemeljska vlaga se pomika navzdol le počasi. Njivska skorja na kateri stoji žito, je tako tesno povezana s koreninami, da tej mreži ne uide niti delec hraniva, ki ga nudi čilski soliter.

Čilski soliter je radi tega najbolj rentabilno gnojilo, ker sigurno in hitro učinkuje, ker poveča donose in ker je z ozirom na uporabo najcenejše gnojilo.

V pojasnilo naj služi, da je:

1 katastralno jutro 5.750 kvadratnih metrov (en oral).

Dobi se: